



Tjänsteskrivelse

Datum

2025-03-21

Vår referens

Per-Erik Ebbeståhl

Avdelningschef

Per-Erik.Ebbestahl@malmo.se

Besvarande av nämndinitiativ från Anton Sauer (C) om blockering av användning av DeepSeek och andra skadliga tjänster på Malmö stads digitala enheter

STK-2025-458

Sammanfattning

Anton Sauer (C) har till kommunstyrelsen inkommit med ett nämndinitiativ om att blockera DeepSeek och andra skadliga tjänster på Malmö stads digitala enheter. Kommunstyrelsen beslutade på dess sammanträde den 5 mars 2025 att ge stadskontoret i uppdrag att bereda nämndinitiativet. I nämndinitiativet lyfts risker och farhågor relaterade till det kinesiska AI-systemet DeepSeek. Exempel som lyfts är att DeepSeek undviker att diskutera känsliga ämnen och informationsdelning med Kinas kommunistiska parti (KKP). Initiativtagaren anser att lokala åtgärder krävs och föreslår nu att man gör en större översyn av vilka sidor, appar och andra tjänster som genom sin hantering av användarens data kan bidra till säkerhetsläckor eller andra risker för staden och dess verksamheter. Initiativtagaren yrkar att kommunstyrelsen ska uppdraga åt stadskontoret att tillsammans med berörda aktörer i staden ta fram riktlinjer för vilka appar och digitala tjänster som bör blockeras från tjänstemäns mobila- och digitala enheter samt att stadskontoret ska återrapportera slutsatserna till kommunstyrelsen.

Stadskontoret anser att det redan är fastställt genom befintlig central styrning och vägledning vad som gäller för Malmö stads informationshantering och användning av AI-system som DeepSeek. Stadskontoret anser därutöver att det varken är ändamålsenligt eller hållbart att blockera enskilda digitala tjänster på generella grunder. Stadskontoret menar att om sådana restriktioner skulle införas skulle löpande uppföljning och ständiga anpassningar krävas i takt med att nya tjänster tillkommer eller förändras. Ett sådant arbetssätt skulle medföra en betydande administrativ belastning utan att nödvändigtvis ge önskad effekt. Stadskontoret rekommenderar istället att eventuella pedagogiska eller etiska frågor kopplade till användningen av DeepSeek hanteras genom riktlinjer och vägledning från berörd nämnd och dess förvaltning, snarare än genom tekniska begränsningar.

Stadskontoret föreslår därför att kommunstyrelsen avslår yrkandet i nämndinitiativet av



Anton Sauer (C) om att blockera DeepSeek och andra skadliga tjänster på Malmö stads digitala enheter.

Stadskontoret ser däremot att servicenämnden i sin utvecklingsplan för kommungemensam IT och digitalisering 2025 särskilt lyft fram stödinsatser gällande AI. Det pågår en ny behovsinsamling tillsammans med förvaltningarna inför nästa år. Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen anmodar servicenämnden att i sitt planerade AI-stöd för 2025 beakta frågan om verksamhetsstöd kring hantering av potentiellt skadliga AI-system.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen avslår nämndinitiativet av Anton Sauer (C) om att blockera DeepSeek och andra skadliga tjänster på Malmö stads digitala enheter.
2. Kommunstyrelsen anmodar servicenämnden att i sitt planerade AI-stöd för 2025 beakta frågan om verksamhetsstöd kring hantering av potentiellt skadliga AI-system.

Beslutsunderlag

- Nämndinitiativ från Anton Sauer (C) om blockering av användning av DeepSeek och andra skadliga tjänster på Malmö stads digitala enheter
- Beslut KS 250305 §111 Nämndinitiativ från Anton Sauer (C) om blockering av användning av DeepSeek och andra skadliga tjänster på Malmö stads digitala enheter
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 250324 Besvarande av nämndinitiativ från Anton Sauer (C) om blockering av användning av DeepSeek och andra skadliga tjänster på Malmö stads digitala enheter

Beslutsplanering

Kommunstyrelsen 2025-03-05

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2025-03-24

Kommunstyrelsen 2025-04-02

Beslutet skickas till

Anton Sauer (C)

Servicenämnden

Stadskontoret, hållbarhetsavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Anton Sauer (C) har inkommit med ett nämndinitiativ om att blockera DeepSeek och andra skadliga tjänster på Malmö stads digitala enheter. Kommunstyrelsen beslutade på dess sammanträde den 5 mars 2025 att ge stadskontoret i uppdrag att bereda det nya



nämndinitiativet. I nämndinitiativet lyfts risker och farhågor relaterade till det kinesiska AI-systemet DeepSeek. Exempel som lyfts är att DeepSeek undviker att diskutera känsliga ämnen och informationsdelning med Kinas kommunistiska parti (KKP). Initiativtagaren anser att lokala åtgärder krävs och föreslår nu att man gör en större översyn av vilka sidor, appar och andra tjänster som genom sin hantering av användarens data kan bidra till säkerhetsläckor eller andra risker för staden och dess verksamheter. Initiativtagaren vill att kommunstyrelsen ger stadskontoret i uppdrag att tillsammans med berörda aktörer i staden ta fram riktlinjer för vilka appar och digitala tjänster som bör blockeras från tjänstemäns mobila- och digitala enheter och återrapportera slutsatserna till kommunstyrelsen.

På kommunstyrelsens sammanträde den 5 mars 2025 avslogs ett tidigare nämndinitiativ från samma initiativtagare om blockering av DeepSeek från Malmös skoldatorer (STK-2025-278). Kommunstyrelsen bedömde att befintliga arbetssätt, styrdokument och planerade utvecklingsinsatser redan idag möjliggör för nämnderna att fatta informerade beslut om användningen av AI-system i sin verksamhet. Sammantaget ansåg kommunstyrelsen att det inte är ett rimligt förfarande att blockera enskilda tjänster, utan förespråkar att AI-system hanteras i linje med befintliga arbetssätt för digitala tjänster.

Bakgrund

Gällande styrning och vägledning

Kommunstyrelsen beslutade 2022 om Malmö stads riktlinjer för informationssäkerhet. Riktlinjerna gäller för all informationshantering, oberoende av i vilken form eller vilket sammanhang som informationen förekommer. All information som Malmö stad ansvarar för ska behandlas på ett säkert och korrekt sätt. Skyddet ska anpassas efter informationens skyddsvärde, rådande förutsättningar, hot och risker. För att uppnå detta ska informationssäkerhet vara ett integrerat perspektiv och en medveten del av verksamhetens arbetsprocesser. Arbetet ska bedrivas systematiskt, riskbaserat och långsiktigt samt involvera relevanta kompetenser.

Malmö stad har utöver riktlinjen kommunövergripande anvisningar för informationssäkerhet som beslutas av stadsdirektören. Anvisningarna innehåller konkreta säkerhetsåtgärder som varje förvaltning ska implementera. Av anvisningarna framgår det bland annat att:

- handlingar med sekretessbelagda uppgifter ska skyddas från obehörig åtkomst;
- privat användning av Malmö stads utrustning inte får vara av sådan omfattning och karaktär att den påverkar säkerheten för stadens IT-resurser och informationshantering negativt;



- hantering av information och material som är pornografiskt, diskriminerande eller har anknytning till kriminell verksamhet inte är tillåtet. Undantag gäller i de fall sådan information/hantering behövs för tjänstebruk, vilket ska godkännas av närmaste chef.

Vid behov tas områdesspecifika styrdokument fram för vägledning om hur en säkerhetsåtgärd i anvisningar för informationssäkerhet ska genomföras. I vissa fall kan även förvaltningsanpassade styrdokument tas fram och beslutas i respektive förvaltning. Det innebär att till exempel skolförvaltningarna kan ta fram förvaltningsspecifik styrning som tydliggör hur AI-system får användas i deras verksamhet.

Serviceförvaltningen har i samarbete med övriga förvaltningar tagit fram en vägledning om publika och allmänt tillgängliga AI-tjänster. AI-vägledningen är gemensam för hela staden och avser allmänt tillgängliga, kommersiella AI-baserade verktyg som ChatGPT med flera. Syftet med vägledningen är att ge svar på vanliga frågor som berör områden som informationssäkerhet, juridik, etik, riskhantering och användbarhet. Av AI-vägledningen framgår det bland annat att användaren ska granska resultaten för att säkerställa att de inte innehåller diskriminerande resultat, olämpliga eller skadliga uppgifter samt att endast information som inte orsakar skada om den blir otillgänglig, läcker ut, ändras eller förstörs får hanteras i publika och allmänt tillgängliga AI-tjänster.

Roller och ansvar vid användning av digitala tjänster i Malmö stad

Kommunstyrelsen har ansvar för det övergripande arbetet med informationssäkerhet och ska leda, samordna och ha uppsikt över området. Stadskontoret har som styrelsens förvaltning ett centralt, stadsövergripande ansvar att sätta ramarna för hur allt arbete med informationssäkerhet i Malmö stad ska bedrivas. Stadskontorets informationssäkerhetsfunktion utvecklar löpande stadens arbetssätt, regler och stöd utifrån interna och externa krav, exempelvis lagkrav, förbättringsområden, behov och risker. Arbetet sker i samverkan med övriga förvaltningar.

Serviceämnden ansvarar för att leda, utveckla och samordna kommunens gemensamma IT-och digitaliseringsfrågor, informationssystem och digital infrastruktur. Serviceförvaltningen gör varje år en behovsinsamling tillsammans med övriga förvaltningar som ligger till grund för nästkommande års utvecklingsinsatser till exempel vad gäller AI och IT-säkerhet. Behovsbedömningen för IT-säkerhet bygger på riskanalys, omvärldsbevakning, erfarenheter och incidenter samt regelverk och krav. Utifrån bedömningen beslutas vilka åtgärder som behöver vidtas för att stärka IT-säkerheten. På så sätt arbetar serviceförvaltningen proaktivt för att skydda verksamheten och dess information.

Varje nämnd är ansvarig för informationssäkerheten inom sin förvaltning och ska tillse att riktlinjer och underliggande styrdokument efterlevs. När det gäller digitala tjänster



har verksamhetsansvariga stöd genom sina informationssäkerhets- och dataskyddssamordnare, jurister, IT-samordnare och digitaliseringsansvariga. Förvaltningens stödfunktioner stötts i sin tur av centrala funktioner vid stadskontoret och serviceförvaltningen och genom stadsövergripande samverkansforum. Om det inte är möjligt att använda en digital tjänst på ett sätt som är förenligt med gällande styrning ansvarar verksamhetsansvariga för att avstå från att använda tjänsten eller att vidta lämpliga säkerhetsåtgärder.

Övervakning och blockering i Malmö stad

Serviceförvaltningen blockerar olämplig och skadlig inkommande och utgående trafik, till exempel IP-adresser och sidor som är välkänt skadliga och förekommer i bevakningslistor som Malmö stad prenumererar på. Serviceförvaltningen har även både automatisk och manuell hantering av hot och incidenter genom ett externt Security Operations Center (SOC) och ett internt incidentteam. Serviceförvaltningen övervakar dygnet runt Malmö stads digitala enheter, till exempel datorer, och hanterar skadlig kod, appar och misstänkt beteende genom SOC.

Under 2025 rullas Windows 11 ut på Malmö stads datorer. Den nya plattformen innehåller många nya säkerhetsfunktioner som exempelvis att enskilda användare inte längre kan installera applikationer.

Planerade utvecklingsinsatser för AI och digitalisering i Malmö stad

I utvecklingsplanen för kommungemensam IT och digitalisering för 2025 lyfts det fram att det inom ramen för digitalisering finns behov av stöd kring och ett gemensamt utforskande av nya teknologier och arbetssätt. Generativ AI som ChatGPT är ett exempel på ny teknologi som kräver nya arbetssätt samt föder nya frågor kring möjligheter och risker. Under 2025 genomförs därför insatser kopplat till användning och utveckling av AI.

Malmö stad deltog under 2024 i referensgrupp inom Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) uppdrag med framtagandet av riktlinjer för generativ AI inom offentlig förvaltning som lanserades i januari i år. Malmö stad har även anslutit sig till det nationella initiativet "En gemensam digital assistent för offentlig sektor – Svea", som koordineras av AI Sweden. Syftet med Svea är att effektivisera textbaserade uppgifter och höja kvaliteten i offentlig verksamheter. Svea använder svensk infrastruktur och genom detta garanteras att all data hanteras inom landets gränser och följer svenska regler för dataskydd. Genom att delta ökar Malmö stads medarbetares digitala kompetens genom att se både risker och möjligheter med generativ AI.

Det har påbörjats ett arbete att utöka den stadsövergripande AI-vägledningen med stöd kring hur man bör tänka när AI-funktionalitet upphandlas. Som stöd vid framtagandet av vägledning finns ett kommunövergripande, flexibelt AI-råd. I Malmö stad finns även



nätverk för tjänstepersoner som arbetar med AI där man bland annat kan samarbeta kring gemensamma frågor och dela med sig av erfarenheter och omvärldsbevakning.

Serviceförvaltningens synpunkter i ärendet

Stadskontoret har i beredningen av ärendet inhämtat synpunkter från serviceförvaltningen.

Serviceförvaltningen poängterar att det sannolikt behövs flera aktörer i staden för att kunna belysa frågeställningar ur olika perspektiv. Serviceförvaltningen ser att det är positivt att risker relaterade till Malmö stads informationshantering i digitala tjänster diskuteras och vill lyfta vikten av att Malmö stad implementerar en informationsstrategi samt att informationsklassning genomförs inför användningen av en digital tjänst.

Serviceförvaltningen har samtidigt utifrån ett IT-säkerhetsperspektiv gjort bedömningen att DeepSeek inte utgör någon förhöjd säkerhetsrisk för kommunens IT-miljö. Vidare anser serviceförvaltningen att det varken är ändamålsenligt eller hållbart att blockera enskilda digitala tjänster på generella grunder. Förvaltningen menar att om sådana restriktioner skulle införas skulle löpande uppföljning och ständiga anpassningar krävas i takt med att nya tjänster tillkommer eller förändras. Ett sådant arbetssätt skulle medföra en betydande administrativ belastning utan att nödvändigtvis ge önskad effekt. Serviceförvaltningen rekommenderar istället att eventuella pedagogiska eller etiska frågor kopplade till användningen av DeepSeek hanteras genom riktlinjer och vägledning från berörd förvaltning, snarare än genom tekniska begränsningar.

Stadskontorets bedömning

Befintlig styrning är tillräcklig

Stadskontoret bedömer att det redan är fastställt genom befintlig styrning och vägledning vad som är tillåten, otillåten och lämplig användning av digitala tjänster inklusive AI-system. Stadskontoret anser därför att ytterligare riktlinjer inte är nödvändiga. Stadskontoret vill även belysa att förslaget som det är formulerat förutsätter ett arbetssätt som inte används eller rekommenderas av vare sig stadskontoret eller serviceförvaltningen. Stadskontoret menar att de befintliga stödfunktioner, arbetssätt och utvecklingsinsatser som stödjer verksamheten i implementeringen av gällande styrning och vägledning är tillräcklig.

Förteckning över allmänt tillgängliga tjänster är inte resurseffektivt

Stadskontoret instämmer i serviceförvaltningens synpunkter och bedömer att ett arbetssätt som innebär att underhålla en förteckning över alla allmänt tillgängliga tjänster på internet som är otillåtna eller olämpliga utifrån Malmö stads styrdokument skulle vara en mycket svårutförd uppgift som medför en betydande administrativ belastning. Serviceförvaltningen har redan ett välfungerande arbetssätt för blockering av



skadliga sidor och IP-adresser. Stadskontoret anser att det är lämpligare och mer resurseffektivt att i enlighet med befintliga arbetssätt genomföra informationsklassning och granska tjänster som verksamheten vill använda och godkänna eller avråda från användning från fall till fall. Verksamhetsansvariga i respektive nämnd kan fatta beslut om förbud eller avrådan i sin verksamhet.

Regeringskansliets förbud av DeepSeek kan inte översättas till Malmö stad

Enligt initiativtagaren har Regeringskansliet beslutat att förbjuda användning av DeepSeek. Stadskontoret anser att Malmö stads organisation och uppdrag inte är helt jämförbar med Regeringskansliet då kommunen bedriver en mängd olika typer av verksamhet. En tjänst som är olämplig att använda i en förvaltning i Malmö stad kan tjäna ett syfte i en annan. Av detta skäl möjliggörs genom styrningen att innehåll som generellt är otillåtet kan omfattas av undantag i de fall sådan information/hantering behövs för tjänstebruk om detta godkänns av närmaste chef. Ett exempel är grundskoleförvaltningens synpunkt i besvarandet av föregående nämndinitiativ (STK-2025-278) om att elever behöver kunna öva på källkritik under organiserade former. Riksdagen, som även nämns i nämndinitiativet, utfärdar i normalfallet inte förbud mot olika appar utan arbetar istället aktivt med utbildning av användarna. Stadskontoret anser att detta arbetssätt är mer jämförbart med Malmö stads tillvägagångssätt.

Nuvarande vägledning tillräcklig gällande vilken information som får användas i publika AI-tjänster

En risk som lyfts i nämndinitiativet avser informationsdelning med Kinas kommunistiska parti (KKP). Det framgår av både gällande informationssäkerhetsstyrning och AI-vägledningen att verksamheten bara får använda publika AI-system för att hantera information som inte orsakar skada om den blir otillgänglig, läcker ut, ändras eller förstörs samt att sekretessbelagda uppgifter ska skyddas från obehörig åtkomst. Stödfunktioner och stödprocesser är på plats både centralt och i förvaltningarna för att hjälpa verksamheterna i implementering av vägledningarna. Stödet utvecklas och förfinas löpande, som beskrivits i bakgrunden. Stadskontoret anser därmed att det inte behöver tas fram ytterligare centrala riktlinjer.

Stadskontorets slutliga kommentar

Serviceförvaltningen har i sin utvecklingsplan för kommungemensam IT och digitalisering 2025 särskilt lyft fram stödinsatser gällande AI, som är ett nytt och växande område som ger upphov till många frågor. Samtidigt pågår en ny behovsinsamling tillsammans med förvaltningarna inför nästa år. Uppföljning av AI-relaterade risker kommer även att hanteras genom stadskontorets förslag till beslut i ärende ”Uppföljning av intern kontroll 2024” (STK-2025-301). Förslaget avser att inarbeta uppföljande granskningar inom områdena AI-relaterade risker samt digital offentlig service i de kommande kommungemensamma granskningsområdena.



Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen avslår yrkandet i nämndinitiativet av Anton Sauer (C) om att blockera DeepSeek och andra skadliga tjänster på Malmö stads digitala enheter.

Stadskontoret föreslår att kommunstyrelsen anmodar servicenämnden att i sitt planerade AI-stöd för 2025 särskilt hantera eventuellt behov av verksamhetsstöd relaterat till hantering av potentiellt skadliga AI-system.

Ansvariga

Martin Ljungberg Nämndsekreterare

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör